

سورة التين

بسم الله الرحمن الرحيم

WWW.PAKSOCIETY.COM

سرشناسه : خیام، عمرین ابراهیم، ۳۲۲ - ۵۱۷ ق.
 عنوان قراردادی : رباعیات چندزبانه
 عنوان و نام پدیدآور : رباعیات حکیم عمر خیام؛ خوشنویسی و تذهیب: مهدیه زمانی؛
 مشخصات نشر : تهران: پیام عدالت، ۱۳۹۴.
 مشخصات ظاهری : [۲۰۸] ص. (در یک جبهه): مصور.
 شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۱۵۲-۳۴۸-۲
 یادداشت : Rubaiat of Omar khayyam: ص.ع. به انگلیسی.
 موضوع : شعر فارسی - قرن هفد.
 موضوع : شعر فارسی - قرن هفد. - ترجمه شده به زبان های خارجی
 شناسه افزوده : زمانی، مهدیه، خوشنویس
 رده بندی انگیزه : ت: ۱۳۹۲ / ۸۲ / PIR۲۶۲۵
 رده بندی دیویی : ۸۵۱/۲۳
 شماره کتابشناسی ملی : ۳۳۹۶۰۰۹

رباعیات حکیم

آبوهی نگارشی: آثار استادان برجسته ایرانی

خوشنویس راناندا و تزیین: مهدیه زمانی

ناشر: پیام عدالت نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۴ شمارگان: ۲۰۰۰ جلد
 چاپ: رنگ پنجم صحافی: محبت لیتوگرافی: نیکن پردازش

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۵۲-۳۴۸-۲

نشانی: خیابان ملی عصر (ع.ج) - میدان مسیری - خیابان شهید حسین - شماره ۱۰۵

تلفن: ۸۴۹۰۸۴۹ - ۲۶۶۹۸۳۲۶ - ۶۶۹۶۳۵۱۱

انتشارات پیام عدالت

WWW.PAYAMEDALAT.COM

مقدمه

غیاث الدین ابوالفتح، عمر بن ابراهیم خیام در سال ۴۳۹ هجری (۱۰۴۸ میلادی) در شهر نیشابور
به دنیا آمد وی در زادگاه خویش، آموختن علم پرداخت و نزد عالمان و استادان برجسته آن شهر
و هم زمانه خویش را فراگرفت و چنانکه گفته اند بسیار جوان بود که در فلسفه و ریاضیات تجریفات
خود را در سال ۴۶۱ هجری به قصد سرقه، نیشابور را ترک کرد و در آنجا تحت حمایت
ابوطاهر رحمن، مدقاضی القضاات سرقه اثر برجسته خود را در جبهه تألیف کرد.
خیام سپس به اصفهان رفت و در سال ۱۸ سال در آنجا اقامت گزید و با حمایت ملک شاه سلجوقی
و وزیرش نظام الملک، به همراه جمعی از دانشمندان و ریاضیدانان معروف زمانه خود در رصدخانه‌ای
که به دستور ملک شاه تأسیس شده بود، به انجام تحقیقات نجومی پرداخت. حاصل این تحقیقات
اصلاح تقویم رایج در آن زمان و تنظیم تقویم جلالی بود. وی بنام نیشابور در شهر هاشم خراسان
به ویژه نیشابور و مرو گذراند. خیام پس از عمری پربار سرانجام در سال ۵۱۷ هجری در موطن
خویش نیشابور درگذشت و بامرک او یکی از درخشان‌ترین صفحات تاریخ اندیشه در آن شهر
مقبره وی هم اکنون در شهر نیشابور در باغی که آرامگاه امامزاده محروق در آن واقع می‌باشد، قرار گرفته است
استعداد شگرف خیام سبب شد که وی در زمینه‌های دیگری از دانش بشری نیز دستاوردهایی
داشته باشد. از وی رساله‌های کوتاهی در زمینه‌هایی چون مکانیک، هیدرواستاتیک

هواشناسی، نظریه موسیقی و غیره نیز بر جای مانده است.

تاریخ نگاران و دانشمندان هم عصر خیام و کسانی که پس از او آمدند، همگی بر اسناد وی در فلسفه اذعان داشته‌اند، تا آنجا که گاه وی را حکیم دوران و ابن سینای زمان شمرده‌اند. اما گذشته از همه اینها، بیشترین شهرت خیام در طی دو قرن اخیر در جهان به دلیل رباعیات او است که نخستین بار توسط فیثز جرالد به انگلیسی ترجمه و در دسترس جهانیان قرار گرفت و نام او را رودیلف پمار شاعر بزرگ جهان یعنی هومس، سکیسپر، دانته و کولت قرار داد.

در سده‌ها و دهه‌ها این مثنوی شاعرانه بیچ شاعری توانسته با وی رقابت به جاوردی کند از خیام به عنوان جانشین این سیمیا از بی بدیل فلسفه طبیعی (مادی) ریاضیات، منطق و متافیزیک یاد می‌کنند. خیام از ارزش سرود بی بی برخوردار است چرا که با خیال به قدرت خود امور بزرگ بشریت را همچون مرکب زندگی به شود، من و من را در آورده است.

به همین دلیل بر آن شدیم که رباعیات بی بدیل این شاعر بر آواز این مثنوی را با ترجمه ۳ زبان انگلیسی از فیثز جرالد، آلمانی از رزن و فرانسه از کیلبرت لازار که آن را کرده و در دسترس مردم فریخته و اندیشمند ایران قرار دهیم.

امید آنکه مورد توجه خوانندگان و خیام شناسان قرار گیرد.